

Центар за социјални рад Бечеј

21220 Бечеј, Зелена 80. Телефон: 021/6918-420, 021/6915-445
Матични број: 08144303 Шифра делатности: 8899 ПИБ: 100737919
ФАКС: 021/6915-445 Рачун: Управа за трезор, филијала Врбас: 840-529661-05
е-мејл адреса: becsej.csr@minrzs.gov.rs

ПЛАН РАДА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД БЕЧЕЈ ЗА 2023. ГОДИНУ

Бечеј, 29.12.2022.

---

1. ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Садржај рада, односно делатности Центра за социјални рад Бечеј (у даљем тексту ЦСР Бечеј), одређен је на основу Статута Центра, Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад, у смислу Закона о социјалној заштити, Породичног закона, Одлуке о правима у социјалној заштити из надлежности општине Бечеј и другим законским и подзаконским актима.

Центар за социјални рад Бечеј решава у првом степену уз примену одредби Закона о општем управном поступку ("Сл. гласник РС", број 18/2016 и 95/2018-аутентично тумачење) по захтевима грађана за остваривање права из области социјалне заштите, а у складу са Породичним законом ("Сл. гласник РС", број 18/2005, 72/2011 - др. закон и 6/2015), као орган старатељства врши послове заштите породице, помоћи породици и старатељства.

(1) У вршењу јавних овлашћења, ЦСР Бечеј у складу са законом одлучује о:

1. остваривању права на новчану социјалну помоћ;
2. остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
3. остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
4. остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;
5. остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
6. хранитељству;
7. усвојењу;
8. старатељству;
9. одређивању и промени личног имена детета;
10. мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
11. мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

(2) У вршењу јавних овлашћења, ЦСР Бечеј, у складу са законом, обавља следеће послове:

1. доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно, лишењу родитељског права;
2. доставља, на захтев тужилаштва мишљење о процени ризика од понављања насиља које се догодило у породици;
3. доставља на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици;
4. пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак о спору за заштиту од насиља у породици;
5. сачињава, спроводи и евалуира план заштите жртава насиља;
6. сачињава, спроводи и евалуира план заштите и подршке жртвама насиља као члан Координационог тима за заштиту од насиља општине Бечеј, кроз интерсекторску сарадњу Полицијске станице Бечеј, Основног јавног тужилаштва у Бечеју и Центра за социјални рад Бечеј;
7. спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
8. врши попис и процену имовине лица под старатељством;
9. сарађује са јавним тужиоцем, односно, судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
10. спроводи медијацију између малолетних учиниоца и жртве кривичног дела;
11. подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за

малолетнике;

12. присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела (саслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;

13. доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој живи и прилике под којима живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;

14. присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;

15. обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;

16. стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;

17. проверава извршење васпитне мере појачан надзор од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује на помоћ у извршењу мере;

18. проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;

19. спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;

20. стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравка у установи за васпитање и образовање малолетника;

21. доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;

22. предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера;

23. обавља друге послове утврђене законом.

(3) Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом на то овлашћен.

(4) Од делатности, Центар за социјални рад Бечеј има организовано 24-часовна дежурства, у случају хитних, неодложних интервенција.

(5) У Центру за социјални рад Бечеј није организовано пружање услуга "СОС" телефоном, али на локалном нивоу постоји општински Штаб за ванредне ситуације, који у ванредним ситуацијама сазива председник општине, а чине га следеће службе: Центар за социјални рад Бечеј, чланови општинског већа, Дом здравља Бечеј, Геронтолошки центар Бечеј, ДТД Бечеј, Војни одсек, Црвени крст, Полицијска станица у Бечеју, Водоканал Бечеј, ЈП Комуналац Бечеј, Подручна ватрогасна спасилачка јединица Бечеј. Свака служба добија задатак из својих надлежности, а средства за рад обезбеђују се из буџета општине Бечеј.

(6) Од августа 2016. године покренута је услуга социјалне заштите-Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју.

(7) Од маја 2017. године покренута је услуга социјалне заштите-Саветовалиште за брак и породицу. Услугу пружају лиценцирани стручни радници Центра за социјални рад Бечеј.

Основна обележја становништва општине Бечеј

Према подацима Републичког завода за статистику на територији општине Бечеј према попису из 2011. године живи **37.351 становник**. По подацима пописа из 2002. године укупан број становника је био 37.209, број домаћинстава на територији општине Бечеј је 13.983, а укупан број станова је 17.027. У иностранству живи 499 лица. По приградским насељима иста ова подела изгледа овако:

Бачко Градиште: укупан број становника - 5.095, укупан број домаћинстава - 1.924, а укупан број станова - 2.758;

Бачко Петрово Село: укупан број становника - 6.295, укупан број домаћинстава - 2.509, а укупан број станова - 3.124;

Бечеј: укупан број становника - 23.817, укупан број домаћинстава - 8.817, а укупан број станова - 10.231;

Милешево: укупан број становника - 911, укупан број домаћинстава - 354, а укупан број станова - 470;

Радичевић: укупан број становника - 1.091, укупан број домаћинстава - 379, а укупан број станова - 444.

Према подацима из пописа 2011. године, полну структуру становништва општине Бечеј чине: 18.316 мушкараца и 19.035 жена. Просечна старост становништва износи 39,5 година (37,9 код мушкараца и 41,1 код жена). Становништво је нехомогено, а у последња три пописа, примећен је пад у броју становника.

Становништво према полу и старости према попису из 2011. године:

Године живота	мушкарци	жене
0-4	641	613
5-9	746	703
10-14	787	753
15-19	897	848
20-24	985	870
25-29	874	813
30-34	855	816
35-39	824	850
40-44	910	900
45-49	1.053	1.107
50-54	950	976
55-59	747	834
60-64	692	820
65-69	647	796
70-74	468	646
75-79	266	499
80+	154	362

Општина Бечеј има **13.983 домаћинства** (подаци пописа из 2002.године), тако да у просеку једно домаћинство чини 2,65 чланова (стари податак).

Према старосној структури становништво можемо поделити у три категорије и то: Деца и омладина - 9.657 или 23,56 % у односу на укупан број становника; Одрасла лица - 16.983 или 41.44 % у односу на укупан број становника; Остарела лица - 14.347 или 35,00% у односу на укупан број становника.

У општини Бечеј у току 2022. године регистровано је само једно новорођенче на територији општине Бечеј, према подацима којима располаже матичар општине Бечеј. Општина Бечеј нема породилиште, па се становнице порађају најчешће у околним породилиштима у Новом Саду, Врбасу или Сенти, те нема збирних података о броју новорођене деце у току године. Центар добија упите за решавање захтева за остваривање права на родитељски додатак из Општинске управе Бечеј, који се њој достављају путем портала еУправе из породилишта за мајке које имају пријављено пребивалиште на територији општине Бечеј. Број издатих уверења да мајка брине о детету за 2022. годину на евиденцији Центра за социјални рад Бечеј износи 260, што говори да је рођено **минимално 260 новорођенчади у извештајном периоду** (познато је да је овај број реално већи, пошто се Центру не обраде све мајке које су се породиле у текућој години). У току 2022. године евидентирано је **348 умрлих лица** на територији општине Бечеј у матичној књизи умрлих за територију општине Бечеј. Такође, треба напоменути да је овај број реално већи, јер Бечеј нема болницу, те не поседујемо податке свих преминулих током болничког лечења (грађани се упућују најчешће на лечење у Нови Сад, Врбас или Сенту). Као и ранијих година у Бечеју се наставља тренд негативног природног прираштаја, али са приметном тенденцијом смањења разлике између броја умрлих и новорођених лица у току године. У току 2022. године Центар за социјални рад Бече **рефундирао је трошкове за 38 сахрана** за лица која су током живота остваривала право на новчану социјалну помоћ. У току 2022. године **број склопљених бракова на територији** општине Бечеј био је **185** (у 2021. години било их је 208), **а број развода је 141** (у 2020. години је број развода био 177).

Образовна структура становништва општине Бечеј старијег од 15 година живота је следећа: 18.542 су неквалификовани радници; 12.836 има средњу стручну спрему; 1.145 становника има вишу стручну спрему, а 1.302 има високу стручну спрему (према последњим званичним подацима из 2011. године). Просечна месечна нето зарада у општини Бечеј за месец **новембар 2022. године износи 64.197,00 динара**, док је у новембру 2021. године износила 58.361,00 динара. Просечна месечна нето зарада у Републици Србији за месец новембар 2022. године износи 78.326,00 динара, док је у 2021. години у исто време (у новембру месецу) износила 69.136,00 динара.

У току 2022. године **право на пензију** по основу запослености је остварило **6.384 лица** (152 мање него у току 2021. године), од тога је: 674 инвалидске пензије, 1705 породичне и 4.005 старосне пензије. Право на пензију у категорији самосталних занатлија остварило је 515 лица (60 инвалидске пензије, 346 старосне и 109 породичне пензије). У току 2022. године војни фонд проширио се за 15 пензија (2 инвалидске, 5 старосне и 8 породичних). У категорији пољопривредника пензију је остварило 684 лица (37 инвалидска, 547 старосна и 100 породичне). Примећен је тренд благог опадања броја лица која остварују право на пензију протеклих година. Сваке године тај број се умањује за око 50 лица. Претпоставка је да је овај резултат последица смањења укупног броја становника у последњих 10 година.

Тачне податке о припадницима ромске националности Центар за социјални рад Бечеј нема, нити било која институција и установа на територији општине Бечеј. Према

попису становништва општине Бечеј из 2011. године, **337** особа изјаснило се као **Роми**. Процене су да је тај број далеко већи, али да се Роми због дискриминације којој су изложени не опредељују да се не изјашњавају као Роми (изјашњавају се као Југословени, Албанци, Срби и Македонци). Не постоје тзв. ромска насеља, Роми живе на неколико локација у Бечеју и у околним селима. Углавном живе у ниским социо-економским условима, незапослени су, остварују право на новчану социјалну помоћ.

Јединствене базе података о лицима са сметњама у развоју у општини Бечеј нема. У оквиру ревизије Локалног плана акције за децу општине Бечеј постоји иницијатива да се сачини јединствена база података одраслих лица и деце са сметњама у развоју, како би се у наредном периоду спровела анализа њихових потреба и сачинио координисани одговор релевантних установа локалне заједнице на те потребе. На евиденцији Центра за социјални рад Бечеј у 2022. години регистровано је 193 одрасла лица са сметњама у развоју и 71 дете са сметњама у развоју. Центар за социјални рад Бечеј не располаже валидним подацима о броју особа са сметњама у развоју јер у својим евиденцијама не тражи нужно изјашњење о овом статусу. Подаци којима располажемо сачињени су на основу броја регистрованих лица која остварују право на додатак за помоћ и негу другог лица, броја деце која су добијала мишљење од стране Интерресорне комисије општине Бечеј, броја корисника услуга Дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоја, броја дела штићеника ове установе којима је признато право на смештај у установе социјалне заштите или породични смештај и др.

За разлику од 2021. године када смо се суочавали са новонасталом ситуацијом изазваном КОВИД епидемијом, током 2022. године Центар за социјални рад Бечеј вратио се у уобичајене оквири рада. Под тим се подразумева да смо се вратили на уобичајен начин рада са корисницима, у смислу да сви корисници поново улазе у просторије Центра, уз мере опреза да се не праве велике гужве у чекаоницама и да се особе са симптомима прехладе и грипа замоле да ставе маске. Повремено смо у току године имали ситуације да је више запослених у исто време оболело од короне, али успевали смо да организујемо рад тако да се он одвија без негативних последица по кориснике.

Током 2022. године у оквиру јединице локалне самоуправе формиран је Савет за права детета у ком су именована три члана из редова Центра за социјални рад Бечеј. У току 2022. године спроведена је ревизија Акционог плана за децу и послата је у децембру месецу Скупштини општине Бечеј на усвајање. Планирано је да се у току 2023. године започне са ревизијом Акционог плана за родну равноправност, где ће представници Центра такође имати своје учешће.

Током 2022. године Центар за социјални рад Бечеј добио је пројекат од стране Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова под називом „Пружање психолошке помоћи и подршке као алата за враћање живота у нормалу због и након пандемије изазване вирусом КОВИД-19, а у циљу очувања менталног здравља“ који се спроводио од 01.05. до 31.12.2022. године. У пројектном периоду спроведено је истраживање о актуелном стању у општини Бечеј по питању постојања последица КОВИД кризе и њиховог утицаја на ментално здравље. Такође, проширене су услуге Саветовалишта увођењем још два термина у току недеље за грађане којима је потребна подршка и оснаживање због последица КОВИД кризе. Спроведене су и едукативне активности у виду радионица са заинтересованим грађанима општине Бечеј на тему психичких последица КОВИД-а на ментално здравље, механизма превазилажења насталих последица и проценом актуелне ситуације-како данас функционишемо. Спроведено је 25 саветовања (34 особе), 6 едукативних радионица (63 учесника), 288 лица је анкетирано упитником, подељено је 500 флајера.

Током 2022. године Центар за социјални рад Бечеј, заједно са Бечејским удружењем младих и локалном самоуправом учествовао је у реализацији пројекта „Ка унапређеној безбедности жена у општини Бечеј“ уз подршку Агенције Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена UN Women у Србији у сарадњи са Амбасадом Краљевине Норвешке у Београду. Радионице су се одржавале у Бачком Градишту, Бачком Петровом Селу, Радичевићу и Пољаницама. Одржано је 30 радионица. Обрађиване су различите теме које доприносе оснаживању и самоорганизовању жена у руралним областима, препознавању потреба које нису задовољене и механизма који ће омогућити задовољење истих. Неке од обрађених тема су: насиље у породици, акциони план и самоорганизовање, промоција услуга социјалне заштите, вештине комуникације и ненасилно решавање конфликта, активно тражење посла... Потписан је Меморандум о сарадњи између локалне самоуправе, Бечејског удружења младих и Центра за социјални рад Бечеј. Пројекат је имао веома значајну улогу у повезивању ЦСР са секретарима месних заједница из околних села што је значајно побољшало канал комуникације између ЦСР као пружаоца услуга и грађана који нису у могућности да дођу у просторије ЦСР и остваре своја законска прва, за која извештан број грађана није ни знао да постоје нити да постоји могућност да их остваре. Пројекат је допринео да радници ЦСР изађу из оквира установе и приближе се животу и потребама ових грађана.

Центар за социјални рад Бечеј успоставио је сарадњу са Бечејским удружењем особа оболелих од церебралне парализе. У току године одржане су радионице у удружењу које су имале за циљ да пруже подршку и оснаже активисте из удружења, да активистима приближе услуге социјалне заштите. Успостављена је квалитетна сарадња, директан контакт са корисницима омогућио нам је да ближе и јасније сагледамо потребе особа оболелих од церебралне парализе и пружимо адекватнији одговор на те потребе у оквиру надлежности којима се бавимо. Настављена је и интензивна сарадња са васпитно образовним установама, посебно са Предшколском установом „Лабуд Пејовић“ са којом негујемо вишегодишњу сарадњу у спровођењу заједничких активности.

2. ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

У Центру за социјални рад Бечеј запослено је укупно 15 радника и то: 13 радника запослених на неодређено време (11 запослених финансира се из средстава Министарства за рад, запошљавање, социјална и борачка питања, док се радно место возача и правника финансира из средстава локалне самоуправе). Локална самоуправа финансира још два радна места: социолога, стручног сарадника и радника обезбеђења који су радно ангажовани уговорима о привременим и повременим пословима.

Квалификациона структура запослених је следећа:

- 1.руководилац-1 извршилац (дипл. психолог)
- 2.дипл. психолог-1 извршилац
- 3.дипл. специјални педагог-1 извршилац
- 4.дипл. педагог-1 извршилац
- 5.дипл.социјални радник-2 извршиоца
- 6.социјални радник-1 извршилац
- 7.социолог-1 извршилац (финансира се из буџета општине)
- 8.дипл. правник-2 извршиоца (један финансиран из средстава буџета општине)
- 9.шеф рачуноводства-1 извршилац
- 10.административни радник-1 извршилац
- 11.курир-спремачица-1 извршилац
- 12.возач-1 извршилац (финансира се из буџета општине)

13. радник обезбеђења-1 извршилац (финансира се из буџета општине)

Од новембра 2018. године Центар за социјални рад Бечеј има једно упражњено радно место због отказа Уговора о раду од стране запослене (социјалног радника). У току године, једна радница отишла је на одржавање трудноће и породилско одсуство, а на њено место примљена је радница на одређено време (дипл. социјални радник).

Применом Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада Центара за социјални рад, послови у Центру су распоређени на следећи начин: 6 стручних радника (педагог, специјални педагог, психолог, 2 дипломирана социјална радника и 1 социјални радник ангажовани су као водитељи случаја, од чега је један дипл. социјални радник 50% супервизор). Супервизор је дипломирани социјални радник, чије је радно место организовано тако што је 50% водитељ случаја, а 50% обавља послове супервизора. Два стручна радника – правника су радници на управно-правним пословима. Руководилац врши функцију од октобра 2016. године, по занимању је дипл. психолог. Скупштина општине Бечеј на седници одржаној 30.12.2020. године поново је именовала истог руководиоца на мандатни период од 4 године.

Стручни радници редовно присуствују семинарима, обукама, стручним скуповима, панелима и стручним састанцима који се организују и за које добијамо позиве, у складу са утврђеним Планом обучавања радника Центра за социјални рад Бечеј за 2022. годину. Анализа Плана обука стручних радника Центра за социјални рад Бечеј за 2022. годину и постигнутих резултата показује да су стручни радници у односу на претходну годину у већем проценту остварили своје потребе за додатном едукацију из разлога што су обуке и семинари организовани чешће у односу на протеклу годину, било је онлајн обука, котизације су биле приступачније, било је обука и семинара организованих у Војводини, у близини наше општине, обуке су биле акредитоване (сакупљали су се бодови за обнову лиценце за рад у социјалној заштити). Стручни радници су у протеклој години процењивали као најпотребније обуке из области заштите жртава од насиља и директног рада са њима, као и увођења нових услуга социјалне заштите (предах хранитељство).

У току 2016. године покренута је услуга **Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју**. У Дневном боравку у току 2022. године ангажован је један стручни сарадник-координатор Дневног боравка (дипломирани политиколог и етнолог) уговором о привременим и повременим пословима. У току 2022. године услугу Дневни боравак користило је **3 новорегистрована лица**, из категорије младих, док је на евиденцији забележено **20 особа које су у току године користиле ову услугу** (20 младих особа). У оквиру Дневног боравка пружана је стручна подршка у очувању и унапређењу постојећих компетенција корисника, као и усвајања нових компетенција кроз организоване радионице окупационо-забавног карактера и помоћи у учењу. Дневни боравак доприноси развоју комуникацијских вештина и процесу социјализације, радећи на повећању видљивости корисника у широј локалној заједници. Интерактивне уобичајене активности које су подразумевале посете другим установама и учествовање на јавним манифестацијама у току 2022. године још увек су смањеног интензитета, због осетљивог здравља корисника и потенцијалне опасности да се у већим групама инфицирају вирусом КОВИД-а (због примарних болести). Ове активности су компензоване низом забавних и спортских активности организованих на свежем ваздуху (двориште објекта, парк, обала крај реке Тисе). У току 2021. године започета је **реализација услуга Дневног боравка и на територији Бачког Градишта**. Радионице едукативног, забавног и окупационог карактера одвијале су се сваког четвртка у просторијама Месне заједнице Бачко Градиште. Радионицама је присуствовало по 10-оро деце са сметњама у развоју, који су спречени да долазе у Дневни боравак у Бечеј (због

болести, немају превоз, родитељи не могу толико времена да им буду пратња...).

Од маја 2017. године покренута је услуга социјалне заштите-**Саветовалиште за брак и породицу** коју пружа Центар за социјални рад Бечеј. Услугу пружају стручни радници Центра-2 психолога, педагог, 3 социјална радника и 2 правника (ангажовани уговором о делу). Стручни радници пружају услугу саветовања у просторијама Центра, ван радног времена, три пута у току радне недеље (понедељак, среда и петак) у трајању од 16 до 19 часова. Услуге саветовалишта стоје на располагању свим грађанима општине Бечеј, а пружају се кроз директне посете корисника у Центру или путем телефонских позива. Приоритет у пружању ове услуге имају жртве породичног насиља. Саветовалиште за брак и породицу раније је финансирано из средстава наменских трансфера за побољшање услуга социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, социјална и борачка питања и уз подршку локалне самоуправе, а од средине 2020. године искључиво је подржано из буџета локалне самоуправе. У току 2022. године у оквиру Саветовалишта стручни радници пружили су **205 услуга саветовања грађанима општине Бечеј** (32 деце, 45 младих особа, 89 одраслих особа и 39 особа из категорије старијих лица). Најчешће пружане услуге у саветовалишту су рад са свим члановима породице, супружници у поступку развода брака, насиље у породици (оснаживање и пружање подршке жртви), организовано виђење деце са родитељима у контролисаним условима, рад са децом са проблемима у понашању...

Центар за социјални рад Бечеј од јануара 2020. године престао је да буде пружалац услуге лични пратилац детета. Услугу је преузела општина Бечеј. Крајем 2020. године ДОО „Наша чуваркућа“ из Бечеја постала је лиценцирани пружалац услуга помоћ у кући и лични пратилац детета, те је Центар за социјални рад Бечеј у складу са законом преузео улогу упутног органа. У току 2022. године Центар за социјални рад Бечеј признао је **једно право на услугу помоћ у кући и 5 права на услугу лични пратилац детета**.

Зграда у којој се налази ЦСР Бечеј је смештена у ужем градском језгру у непосредној близини свих важних институција. Зграда је приземна, има обезбеђену рампу за инвалидска колица и приступачна је корисницима. Центар за социјални рад Бечеј има 8 канцеларија: пријемна канцеларија и канцеларија административног радника, канцеларија директора, канцеларија шефа рачуноводства, 4 канцеларије у којима стручни радници обављају послове стручног рада и канцеларија за правна питања. Само једна канцеларија има једног стручног радника, док се у три канцеларије налазе по два стручна радника. Сваки стручни радник има оптималне услове за рад (радни сто, столица, рачунар, штампач, телефон, интернет...). Техничка опрема којом располаже Центар у релативно је добром стању, неки делови техничке опреме су застарели и постоји потреба за њиховом заменом (штампачи, рачунари, електронски читачи...). Планирано је увођење потпуне дигитализације у Центре за социјални рад од стране ресорног Министарства захтева за набавку савремене рачунарске опреме. Центар располаже са 2 чекаонице за кориснике. Чекаонице су адекватно опремљене (столице за кориснике, топле просторије у зимском периоду, поседују венецијанере за летњи период, климатизоване су). У згради постоје два тоалета, један је намењен за кориснике. Тоалети нису прилагођени за особе са инвалидитетом (не постоји могућност уласка инвалидских колица у тоалет). Центар поседује један аутомобил. Због организације рада која је таквог типа да је велики део рада организован теренски (посете корисника, прикупљање анамнестичких података, насиље у породици), као и због честог преклапања активности у току једног дана, Центар за социјални рад Бечеј има потребу за још једним возилом. Зграда у којој се налази Центар за социјални рад Бечеј захтева адаптацију појединих делова. Због старости зграде постоји опасност од урушавања сувог улаза. Неопходно је и санирање крова који прокишњава. У току 2022. године окречени су ходници и просторије стручних радника, а у току 2023. године неопходно је кречење преосталог дела зграде, ради побољшања здравствено-

хигијенских услова за кориснике и запослене. Центар нема обезбеђен адекватан простор за реализацију виђења деце са родитељима/сродницима у контролисаним условима.

Центар за социјални рад Бечеј има организовану 24-часовну приправност ради извршења неодложних интервенција. Током приправности, захваљујући међусекторској сарадњи, све неодложне интервенције успешно се извршавају. озбиљан проблем који се појавио у 2020. години јесте затварање Прихватне станице Геронтолошког центра Бечеј, што доводи до немогућности хитног збрињавања лица које се нађу у таквој потреби. Такође, проблем који постоји у нашој општини јесте непостојање решења за адекватно збрињавање жртве насиља (мајке) са дететом/децом. Једина алтернатива која стоји на располагању је збрињавање деце у хранитељску породицу, што је изузетно негативно и неприхватљиво за децу због одвајања од мајке, посебно због тек претрпљене трауме насиља.

Највећи број притужби корисника на рад стручних радника се односи на непризнавање права на новчана средства која се финансирају из буџета општине. Стручни радници ЦСР Бечеј упућују кориснике на друге услуге социјалне заштите које им стоје на располагању, када корисници немају право на новчана средства. У току 2022. године била је једна жалба на одбијање молбе за признавање права на једнократну новчану помоћ упућена Општинском већу општине Бечеј, као другостепеном органу у решавању жалби. Жалба је у целости одбијена.

3. ПЛАНИРАНО КРЕТАЊЕ БРОЈА КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

Дана 31.12.2022. године на евиденцији Центра за социјални рад Бечеј налази се 13204 корисника услуга социјалне заштите са територије општине Бечеј. **У току 2022. године евидентирано је 4638 корисника**, док је у току 2021. године тај број износио **4011** корисника. Кретање броја корисника по узрасту у току 2022. године је следеће: деца (0-17 година): 1295, млади (18-25 година): 488, одрасли (26-64 година): 1954 и старији (65 и више година): 901. На евиденцији се у току 2022. године налази 2049 особа мушког пола и 2589 лица женског пола.

Последњих година укупан број корисника на годишњем нивоу имао је благу тенденцију пораста. Примећено је да се повећава број прекида права на новчану социјалну помоћ и то по основу запошљавања корисника, али са друге стране, још увек је у току године већи број нових корисника који подносе захтев за остваривање права на новчану социјалну помоћ. Фактори који утичу на ова дешавања су одливи корисника материјалних давања у иностранство, ради запослења, боља економска ситуација у Бечеју у смислу постојања нових радних места, али са друге стране и нестабилна у том погледу (чести прекиди уговора о раду, минималне зараде, затварање фирме или дела фирме...). Економска ситуација у Бечеју ослабљена је утицајем КОВИД пандемије, а у актуелној ситуацији где није било времена за опоравак од ње, додатно је ослабљена новом кризом-ратом у Украјини. Бележи се све већи број корисника који поред материјалних давања користе и друге услуге социјалне заштите – у поступцима поверавања деце, насиља у породици, услуге саветовалишта, малолетничка деликвенција...

Највећи број корисника из свих старосних група и даље је из категорије **материјално угроженог становништва**, који нису у могућности да задовољавају сопствене егзистенцијалне потребе и потребе чланова своје породице (**2.003 регистрованих лица**). У току 2022. године Центру се обратило **249 лица која су била у потреби за домским или породичним смештајем**, регистровано је **172 лица жртава**

насиља, занемарених лица или у ризику од занемаривања. У току 2022. године Центру је поднет **1569 захтева за остваривање права на једнократну новчану помоћ**, од чега је признато 1455 права. Међу подносиоцима захтева за остваривање права на једнократну новчану помоћ највише је припадника Ромске националности, старих и болесних грађана општине Бечеј, самохраних родитеља, вишечланих породица, жртва насиља. Предмет великог броја захтева за једнократном новчаном помоћи је здравствена заштита грађана, коју редовно здравствено осигурање не покрива (болничко лечење, специјализовани прегледи, куповина лекова без рецепта, путовања ради болничког лечења...). У зимском периоду број захтева за једнократном новчаном помоћи је највећи, када се Центру обраћају корисници најчешће због набавке огревног дрвета. Центар за социјални рад Бечеј, захваљујући деценијској сарадњи са немачком организацијом „Kirchengemeinde Altenberg Schildgen Schuellenbusch“ из Гладбаха и ове године је поред редовних активности, поделио **огрев за преко 300 породица**. У току 2022. године поднето је **455 захтева за остваривање права на новчану социјалну помоћ**, од чега је признато 452 права. **Број породица које остварују право на новчану социјалну помоћ и даље се креће око 1000**, а на евиденцији Центра у току 2022. године налази се **2003 грађана општине Бечеј из категорије материјално угрожена лица и 611 деце**. У току 2022. године поднето је **78 захтева за остваривање права на туђу негу и помоћ**, а у току године је признато **50 права**.

Сличан тренд кретања корисника услуга социјалне заштите очекује се и у 2023. години. ЦСР у току 2023. године базираће свој рад на превентивним и другим програмима који ће се бавити мотивисањем и оснаживањем корисника у правцу радне активације и укључивања у образовни систем ради стицања основношколског образовања, са крајњим циљем изласка корисника из система социјалне заштите. Центар за социјални рад Бечеј има за циљ да услуге социјалне заштите буду транспарентне и доступне свим грађанима, да се они оснажују да заузму активну улогу у локалној заједници и користе њене ресурсе у циљу унапређења квалитета живота.

Због старосне структуре грађана општине Бечеј (највише старих лица) очекује се пораст броја захтева грађана за смештај у установу социјалне заштите. ЦСР Бечеј очекује у 2023. години повећање броја деце и младих са проблемима у понашању и починиоца кривичних и прекршајних дела, кривично неодговорних малолетних лица. Стручни радници бавиће се овом тематиком у складу са надлежностима, али и повећати превентивни рад са породицама како би се у будућности постигло смањење стопе криминалитета код младих. ЦСР Бечеј интезивно ће радити на заштити деце и младих од свих облика насиља. Пружаће се адекватна старатељска заштита деци без родитељског старања.

3.1 ДЕЦА И МЛАДИ

У претходном извештајном периоду број деце и младих који су били на евиденцији Центра за социјални рад Бечеј је износио **1783**. Од овог броја, највећи број деце и младих потиче из **материјално угрожених породица (611)**. Такође, забрињавајућ је податак да је у току 2022. године на евиденцији Центра регистровано **150 малолетних лица са проблемима у понашању и/или у сукобу са законом**, као и **56 покренутих прекршајних поступака** против малолетних лица. Чак **266 деце** у току 2022. године регистровано је у **различитим споровима око вршења родитељског права**, као и **60 деце са неадекватним родитељским старањем**. Лоши социо-материјални услови у породици утичу на све области живота деце и младих особа - на њихово понашање, интересовања, ставове, однос према друштвеним вредностима, здрављу, образовању. Због тога је из таквих породица највећи број деце и младих који испољавају поремећаје у понашању (врше кривична и прекршајна дела), деце са

проблемима у психо-физичком развоју или деце која одрастају и развијају се у нестимулативним и поремећеним породичним односима. Већ неколико година уназад је тренд повећања броја деце и младих у свим областима породично-правне и других видова социјалне заштите.

У току 2014. године СО Бечеј је усвојила Локални план акције за децу и Локални план акције за младе за период до 2016. године. У току 2017. године оба локална акциона плана су ревидирана и измене усвојене од стране СО Бечеј. Током 2020. године је започета, а јуна 2021. године је и усвојена ревизија Локалног плана акције за децу. ЦСР Бечеј је активно учествовао у изради планова, а у току њихових ревидирања интегрисао нове услуге социјалне заштите и заузео активнију позицију са циљем директнијег и континуиранијег рада са корисницима услуга социјалне заштите. Области обухваћене тим плановима су: сиромаштво, деца без родитељског старања, деца са поремећајима у понашању, насиље у породици, деца са сметњама у развоју, као и области образовања, здравства и сл. То су области са којима се стручни радници Центра свакодневно срећу и баве у оквиру својих надлежности. ЦСР Бечеј, у наредном периоду планира да појача превентивне програме рада са децом и младима, кроз сарадњу са партнерима из других релевантних установа и организација. Стручни радници ЦСР наставиће да пружају подршку породицама које су корисници услуга социјалне заштите, да оснажују родитеље у јачању родитељских компетенција како би се што боље одговорило на актуелне потребе деце. ЦСР ће наставити да се у оквиру својих надлежности залаже за права детета, да штити та права и делује у циљу остварења најбољег интереса детета.

Увођењем у праксу Закона о спречавању насиља у породици од јула 2017. године повећан је степен међусекторске сарадње ЦСР Бечеј, Основног јавног тужилаштва Бечеј, Основног суда Бечеј, Полицијске станице Бечеј, Дома здравља Бечеј и образовних установа у Бечеју. Законска регулатива и сарадња релевантних установа и институција пружила је већи степен безбедности за децу и младе у породичном окружењу, у групи вршњака и школском окружењу. И поред уведених мера заштите, током 2022. године регистровано је **60 деце жртва насиља и занемаривања, као и 4 процесуирана случаја вршњачког насиља у ЦСР**. Планирано је да се у 2023. години настави са одржавањем квалитета међусекторске сарадње релевантних установа, институција и организација, као и да се друштвеном феномену насиља приступи превентивним мерама. Планиране су реализације пројеката који ће се бавити препознавањем различитих облика насиља код деце и младих, као и упознавање са механизмима заштите и процедурама пријављивања случајева насиља. Посебна пажња посветиће се проблему невидљивости деце у свим случајевима породичног насиља међу партнерима, јер свако присуство деце у тим случајевима трауматизује дете и оно јесте индиректна жртва насиља, док установе и систем још увек не препознају и не реагују благовремено на сваки овакав случај. Кроз рад у Саветовалишту деца и млади едуковаће се о раном препознавању облика насиља којем су изложени, са посебним акцентом на вршњачко и дигитално насиље које је све чешће и са трагичнијим последицама, а са трендом да се ретко и/или неблаговремено пријављује. У оквиру Саветовалишта радиће се приоритетно са лицима која су идентификована као жртве насиља. Наставиће се интензиван рад на решењу дугогодишњег проблема-непостојање адекватног смештаја за децу и младе жртве насиља као и немогућност збрињавања мајки, жртва насиља са децом у исти смештај, кроз сарадњу са локалном самоуправом и другим релевантним институцијама у локалној заједници.

У току 2023. године наставиће се са пружањем услуге социјалне заштите покренуте у току 2017. године-Саветовалиште за брак и породицу. Стручни радници ЦСР Бечеј наставиће да се у оквиру саветодавних услуга баве породичним проблемима грађана општине Бечеј, а посебно проблемима деце и младих. Кроз ове услуге пружаће се подршка и оснаживање младима у адолесцентским кризама, деци и младима жртвама

насиља, деци и младима са проблемима у понашању и сл.

Августа 2016. године покренута је нова услуга социјалне заштите-Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју. У току 2022. године **20 деце и младих користило је услугу Дневни боравак**. Регистровано је 5 деце и младих који су ову услугу користили први пут у току 2022. године. Од краја 2021. године активности у оквиру услуге Дневни боравак организују се и ван Бечеја, у Бачком Градишту. Током 2022. године око 10оро деце сваког четвртка долазило је на едукативне радионице у просторије Месне заједнице. Један од планова за 2023. годину је да се ради на одрживости овог тренда, јер радом ван просторија Дневног боравка у Бечеју одговарамо на потребе деце и младих са сметњама у развоју који због превоза, болести и коришћења инвалидских помагала нису у могућности да долазе у Бечеј. Досадашње искуство је показало да развој ове услуге треба да иде у правцу развоја спектра услуга у директном раду са децом у Дневном боравку (едукативни и окупационо-терапијски рад, укључивање стручњака-логопеда, дефектолога..) и рад на видљивости корисника у широј друштвеној заједници (спречавање социјалне изолације, остваривање дечијих/људских права, борба против стереотипа, предрасуда и дискриминације, промовисање радне способности корисника...). Посебно значајно поље деловања јесте промовисање очуваних радних капацитета и радна способност младих са сметњама у развоју, као и њихова изражена мотивисаност да се баве друштвено-корисним радом. Један од битних планова Центра за 2023. годину јесте да ову услугу социјалне заштите преузме лиценцирани пружалац услуга како би се омогућили услови за даљи развој услуге која је од изузетног значаја за ширу локалну заједницу.

У току 2023. године Центар за социјални рад Бечеј наставиће да буде упутни орган за пружање услуга социјалне заштите-лични прагилац детета, помоћ у кући и бесплатан оброк-Народну кухињу.

3.2 ОДРАСЛИ КОРИСНИЦИ

У претходном извештајном периоду **број одраслих особа** које су биле на евиденцији Центра за социјални рад Бечеј је износио **1954**. Тај број приближно је једнак броју претходних година, са тенденцијом да су највећи број одраслих корисника (око 70%) и даље корисници новчане социјалне помоћи, али и да се све више повећава број корисника који користе и друге услуге социјалне заштите. Поред различитих видова материјалних давања, стручни радници ЦСР, у складу са својим надлежностима, грађанима општине Бечеј пружају услуге подршке и оснаживања у повећању нивоа родитељских компетенција, спроводе поступке корективног надзора над вршењем родитељског права, поступке старатељске заштите за одрасла лица и слично. У 2023. години ЦСР Бечеј наставиће интензивнији рад на подржавању и оспособљавању корисника у циљу њиховог осамостаљивања и изласка из система социјалне заштите. Акцент ће бити и на оснаживању породице, јачању родитељских компетенција ради што бољег одговора на актуелне потребе деце и остваривања најбољег интереса за њих.

У току 2023. године Центар за социјални рад Бечеј биће активан члан свих радних група на територији општине Бечеј које ће се бавити препознавањем потреба и њиховим задовољењем свих корисника услуга социјалне заштите. Акцент ће бити на програмима обучавања за активно тражење посла и samozapošljavanje, као и могућности стицања додатног образовања и стручног усавршавања. Посебна пажња посвећује се одржању пројекта „Друга шанса“ функционалном образовању одраслих, која нуди корисницима Центра за социјални рад Бечеј могућност стицања основно школског образовања, а са

обзиром на велики проценат неписмености на територији општине Бечеј, представља драгоцену услугу. Планирано је унапређење сарадње са Националном службом за запошљавање у циљу радне активације радно способних корисника новчане социјалне помоћи.

У циљу међусекторског приступа жртвама насиља у породици, на принципима координисаног деловања и сарадње свих субјеката на локалном нивоу, узимајући у обзир одредбе позитивних правних прописа којима је уређена надлежност субјеката у поступању на заштити жртава насиља у породици као и посебних протокола којима је детаљније разрађен интерни поступак унутар сваког појединог система у складу са основним принципима и циљевима "Општег протокола о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и партнерским односима" који је својим закључком усвојен од стране Владе РС, дана 18.11.2013. године потписан је Споразум о поступању и сарадњи институција у случајевима насиља над женама у породицама и у партнерским односима на територији општине Бечеј. Споразум су потписали: Центар за социјални рад Бечеј, Општина Бечеј, Основно јавно тужилаштво у Бечеју, Основни суд у Бечеју, Полицијска станица Бечеј, Дом здравља Бечеј и Прекршајни суд у Бечеју. Ради потпуније и квалитетније заштите жртава насиља у породици и жртава у партнерским односима, а у складу са посебним протоколом, у Центру је формиран Интерни тим који се бави проблематиком насиља. Увођењем Закона за спречавање насиља у породици и његовом применом од јула 2017. године повећан је степен међусекторске сарадње ЦСР Бечеј, ОЈТ Бечеј, Основног суда Бечеј, Полицијске станице Бечеј, Дома здравља Бечеј и васпитно-образовних установа у Бечеју. Законска регулатива и сарадња релевантних установа и институција пружила је већи степен безбедности и доступности за жртве породичног насиља. Током 2023. године планирано је да се одржи овакав квалитет међусекторске сарадње (кроз сталне координационе састанке), као и да се друштвеном феномену насиља приступи превентивним мерама. Жртве насиља имаће на располагању, поред обавезног стручног рада и услуге стручних радника ЦСР Бечеј у оквиру Саветовалишта. Посебан акценат ставиће се на жене које живе у приградским насељима општине Бечеј и којима нису доступне едукације о препознавању различитих облика насиља код деце и младих, као и упознавању са механизмима заштите и процедурама пријављивања случајева насиља. ЦСР Бечеј залагаће се на информисању шире друштвене заједнице о важности постојања подржавајућег система заштите за жртву након изласка из насиља у породици (запослење, психолошка подршка, финансијска стабилност, безбедност...).

3.3. СТАРИЈИ КОРИСНИЦИ

У претходном извештајном периоду, број старијих особа (65 година живота и више) које су биле на евиденцији Центра за социјални рад Бечеј износио је **834** (преко 100 корисника више од претходног извештајног периода). Забележен је пораст броја старијих особа без породичног старања које су у потреби за смештајем у неку од установа социјалне заштите. Такође велики број старијих особа из категорије хронично оболелих и инвалидних лица је користило услуге помоћи у кући које се остварују у сарадњи са локалном самоуправом и ДОО „Наша чуваркућа“.

Очекује се да ће и у 2023. години, узимајући у обзир целокупну ситуацију у друштву и општини Бечеј, доћи до повећања броја старијих особа корисника услуга ЦСР (према подацима са Пописа становништва општине Бечеј из 2011. године највећи део становништва је из категорије старих лица).

Све је већи број старих особа, корисника услуга Центра за социјални рад Бечеј,

али и оних који остварују право на минималне пензије, те живе у веома тешким социо-економским околностима. Додатни проблем је одлив младих из општине Бечеј, што резултира све већим бројем самачких домаћинстава старих особа. Све чешће Центру се обраћају старе особе које су усамљене, без могућности да саме брину о себи и домаћинству, неинформисане о својим правима и могућностима... Неопходно је развити локалну стратегију која ће старе особе препознати у широј друштвеној заједници и означити их као осетљиву групу. Потребно је јачати постојећи систем услуга и уводити нове, посебно оне које за циљ имају факторе квалитетнијих социјалних веза. Центар за социјални рад ће своје услуге које се односе на старе развијати и унапређивати кроз међусекторску сарадњу са другим релевантним институцијама. Посебно добру сарадњу Центар за социјални рад Бечеј остварује са Геронтолошким центром Бечеј. У току претходне године интензивно је рађено на повезивању са месним заједницама општине Бечеј, са циљем квалитетнијег пружања услуга социјалне заштите и повећању степена доступности услуга за категорије старијих грађана наше општине. Планирано је да се у 2023. години интензивно настави са сарадњом коју успешно остварујемо са секретарима месних заједница, као и да се интензивира рад на терену (услуге Центра које се пружају у самој установи су овој категорији лица недоступне због њихових болести, слабије покретљивости, недоступности информација...).

4. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ИЗ ОКВИРА ПРАВА И ОБАВЕЗА ОПШТИНЕ

На основу препоруке Владе РС и иницијатива овога ЦСР које су проистекле из поменутих препорука, као и праћења потреба корисника у овој области, у планској години очекује се и проширење права корисника.

Марта 2020. године укинута је услуга Прихватна станица која се реализовала у оквиру Геронтолошког центра Бечеј. Укидањем услуге појавили су се веома озбиљни проблеми у збрињавању жртава насиља и лица која су акутно незбринута (посебно бескућници у зимском периоду). ЦСР Бечеј наставиће ангажовање у домену поновног успостављања ове услуге, имајући у виду да је локална самоуправа препознала значај у решавању овог проблема.

ЦСР ће се и у 2023. години активно залагати код локалне самоуправе (као и претходних година) да би се реализовало пружање услуга деци и младима који напуштају установе социјалне заштите или хранитељске породице под алтернативним називом "кућа на пола пута", а која би тој рањивој групи омогућила лакшу интеграцију у социјалној средини на путу њиховог потпуног осамостаљивања.

И у 2023. години ЦСР ће се код локалне самоуправе активно залагати за обезбеђивање средстава за даљу реализацију нових услуга социјалне заштите Дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоју и Саветовалишта. Поред финансијске подршке коју добијамо од локалне самоуправе, планирано је да се додатна средства прикупљају конкурисањем на различите пројекте, пре свега подношењем пријава за конкурсе Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

5. ПОРОДИЧНО-ПРАВНА ЗАШТИТА ДЕЦЕ

У току 2022. године регистровано је 60 деце жртва насиља и занемаривања, 60 дете са неадекватним родитељским старањем, 233 деце чији се родитељи споре око вршења родитељског права. Евидентирано је 89 деце која су под старатељском заштитом, 62 деце којима је признато право на смештај у хранитељске породице. Евидентирано је 150 деце са проблемима у понашању и у сукобу са законом. Тренутно општина Бечеј располаже са 36 хранитељских породица, чији су капацитети попуњени.

Заштита деце без родитељског старања и даље ће заузимати приоритетно место у активностима Центра за социјални рад Бечеј као органа старатељства и органа којем је држава поверила ове послове. ЦСР ће се бавити заштитом права детета, праћењем потреба и постојања адекватног одговора на задовољење тих потреба. Један од важних задатака јесте промовисање хранитељства као облика заштите деце без родитељског старања, повећање броја хранитељских породица како би се пружио адекватнији и квалитетнији одговор на потребе ове деце. ЦСР ће наставити да промовише значај деинституционализације, тј. смештаја деце у хранитељске породице уместо у колективни, домски смештај како би се што приближније одржала слика породице као најбољег вида окружења за раст и развој сваког детета. ЦСР ће наставити да заступа интересе деце и младих у судским поступцима у којима се родитељи споре око начина вршења родитељског права. Посебна пажња посветиће се заштити деце од насиља у породици.

6. ПОРЕМЕЋЕНИ ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ

Чињеница је да се ситуација у друштву негативно одражава на породицу као основну јединицу друштва. О томе говори и сваке године све већи број захтева за развод брака. Обзиром на то да су проблеми у друштву, а који узрокују нестабилност у породици и даље присутни, предвиђа се повећање броја корисника из ове категорије у 2023. години. Такође, све је већи број починиоца прекршајних и кривичних дела, кривично неодговорних малолетних лица са тенденцијом да је сваке године узрасна граница померена на доле (у току 2018. године забележени су случајеви кривично неодговорних лица са 8 година живота). Социо-економска ситуација и трендови живота у широј локалној заједници, где родитељи све више времена проводе на радним местима, произвела је различите проблеме у васпитању деце. Све чешће у ЦСР Бечеј обраћају се родитељи којима је потребна подршка и оснаживање у јачању својих родитељских компетенција и подизање истих на виши ниво. Инклузивни систем образовања укључио је активно у систем децу и младе са сметњама у развоју, што је за породичну околину нови и захтеван изазов. Због оваквих и сличних проблема од изузетног значаја за локалну заједницу било је покретање услуге социјалне заштите-Саветовалишта за брак и породицу која грађанима општине Бечеј нуди бесплатан рад са стручњацима и активно проналажење алтернатива за успешно решавање проблема. У току 2023. године наставиће се са развијањем ове нове услуге у ЦСР Бечеј, као и улагање напора да услуга постане доступнија и грађанима који живе у приградским насељима општине Бечеј. ЦСР ће промовисати породичне вредности и пружати подршку родитељима у јачању родитељских капацитета и адекватнијег одговора на потребе деце у породичном окружењу.

7. ЖРТВЕ ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНЕМАРИВАЊА И ДРУГИХ ВИДОВА НАСИЉА

Узимајући у обзир чињеницу да је из године у годину повећан број пријављених случајева насиља у породици на територији општине Бечеј, ЦСР ће у оквиру својих надлежности и свакодневних делатности и у 2023. години наставити са активностима које ће имати за циљ подизање свести и охрабривање становништва општине да уколико имају сазнање о насиљу о томе обавесте надлежне органе. Промовисаће се нулта толеранција на насиље и насиље као друштвени феномен, а не проблем појединца. Указиваће се на одговорност сваког појединца да се сазнање о насиљу пријави. Радиће се на изградњи одговорног грађанства и развоја поверења у институције и системску подршку жртвама. Сви стручни радници ЦСР су прошли акредитоване програме стручног усавршавања из области превенције и заштите од насиља у породици. Интерним тим за заштиту жртава насиља ће се бавити проблематиком насиља, квалитетнијом и потпунијом заштитом ове категорије грађана. Наставиће се сарадња са члановима Координационог тела за заштиту жртава породичног насиља општине Бечеј. Та сарадња последњих година доведена је на комуникацију представника установа на дневном нивоу, што повећава ефикасност у раду и могућност бржег системског одговора на насиље и заштиту жртава. Наставиће се континуирани рад са жртвама насиља у смислу пружања подршке и оснаживања, са циљем што брже ресоцијализације, укључивања у активности друштвене заједнице, како би се спречио повратак насилнику. Промовисаће се важност позитивне дискриминације у домену запошљавања жртава насиља ради њиховог што бржег економског осамостљивања као битног фактора трајног изласка из насиља.

8. ДЕЦА И МЛАДИ СА ПОРЕМЕЋАЈИМА У ПОНАШАЊУ

На основу праћења кретања броја малолетних и млађих пунолетних лица са поремећајима у понашању у претходној години и у планској години предвиђа се њихово повећање.

Заштита малолетних починилаца кривичних дела оствариваће се кроз примену адекватних васпитних мера (деца која су починиоци кривичних дела, а имају навршених 14 година живота). У односу на ову групацију деце, деце са поремећајима у понашању млађе од 14 година (кривично неодговорни) и друге деце са асоцијалним понашањем реализоваће се у ЦСР адекватне услуге социјалне заштите. Планиране су пројектне активности које ће се односити на превентивни рад са млађим малолетним лицима и онима који већ имају изражене проблеме у понашању.

Проблем у реализацији заштите деце из ове категорије, као и деце из дисфункционалних породица је присутан већ дуже време, а посебно узимајући у обзир чињеницу да број деце из тих категорија сваке године расте. Стручни радници ЦСР приступиће овом проблему са превентивним програмима (трибине, радионице са темама ненасилног решавања конфликта, ненасилне комуникације, асертивности, проналажења алтернативних решења проблема...). Такође, стручни радници појачаће психолошки и педагошки рад са децом нижих узраста, у раним фазама јављања проблема. У овај рад биће укључени сви чланови породице. Организовање курсева за доквалификацију и преквалификацију и стицање нових знања и вештина са циљем проналажења запослења, економског осамостаљења и оснаживања би такође било корисно и важно за ову популацију.

Наставиће се сарадња са васпитно-образовним установама у локалној заједници како би се деца из социјално угрожених породица укључивала у васпитно-образовни рад у најранијем узрасту, са циљем усвајања друштвено прихватљивих образаца понашања на раном узрасту.

9. ПРЕВЕНТИВНИ РАД У 2023. ГОДИНИ

Превентивна делатност Центра у планској години биће усмерена на:

1. Редовно праћење стања у области социјалне и породично-правне заштите.
2. Унапређење сарадње са субјектима на локалном нивоу, посебно са оним који могу да допринесу унапређењу стања у области социјалне заштите и раном откривању лица и породица у стању социјалне потребе.
3. Непосредно учешће у реализацији превентивних активности у партнерству са релевантним установама, институцијама и организацијама.
4. Анимирање и укључивање релевантних субјеката локалне заједнице у раду на превентивној заштити малолетних преступника и свих осетљивих група деце и младих (са сметњама у развоју, са породичним проблемима и сл.), иницирање ванинституционалних облика заштите старијих и инвалидних лица чиме би се побољшао квалитет њихог живота.
5. У складу са постигнутим споразумом о поступању и сарадњи институција у случајевима насиља над женама у породици, у партнерским односима на територији општине Бечеј и применом Закона о спречавању насиља у породици, према којима Центар за социјални рад Бечеј има важну улогу, наставиће се са међусекторском сарадњом са установама и институцијама од значаја за ову област, а ЦСР Бечеј заузеће активну улогу у заштити жртава од насиља. ЦСР Бечеј усмераваће свој рад на мапирање најосетљивијих друштвених група које су најподложније да постану жртве насиља, као и на мапирање ресурса у заједници - органа, установа, организација и појединаца који могу да допринесу унапређењу превенције и заштите од насиља у породици и других облика насиља.
6. Информисање јавности о раду ЦСР путем локалних средстава информисања.

10. АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

У 2023. години ЦСР Бечеј ће сачинити Извештај о броју и категоријама корисника услуга социјалне заштите, као и облицима, мерама и услугама социјалне заштите примењеним у претходној години. То ће поред показатеља о раду ЦСР, послужити и као полазна основа планирања делатности у наредној години.

Поред тога ЦСР ће:

- На основу прикупљених информација о стању заштите старијих лица, потребама свих старијих људи сачинити предлог плана пружања помоћи у ванинституционалној заштити;
- Радити на унапређењу смештаја одраслих и старијих лица у другу породицу;
- Сачинити анализу стања у области заштите породица са поремећеним породичним односима и радити на превазилажењу проблема;
- Преко средстава јавног информисања и маркетинга обавештавати грађане о

САДРЖАЈ:

1. ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	стр. 2.
ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА СТАНОВНИШТВА ОПШТИНЕ БЕЧЕЈ	стр. 4.
2. ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА	стр. 7.
3. ПЛАНИРАНО КРЕТАЊЕ БРОЈА КОРИСНИКА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ	стр. 10.
3.1 ДЕЦА И МЛАДИ	стр. 11.
3.2 ОДРАСЛИ КОРИСНИЦИ	стр. 13.
3.3 СТАРИЈИ КОРИСНИЦИ	стр. 14.
4. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА ИЗ ОКВИРА ПРАВА И ОБАВЕЗА ОПШТИНЕ	стр. 15.
5. ПОРОДИЧНО-ПРАВНА ЗАШТИТА ДЕЦЕ	стр. 16.
6. ПОРЕМЕЋЕНИ ПОРОДИЧНИ ОДНОСИ	стр. 16.
7. ЖРТВЕ ЗЛОСТАВЉАЊА, ЗАНеМАРИВАЊА И ДРУГИХ ВИДОВА НАСИЉА	стр. 17.
8. ДЕЦА И МЛАДИ СА ПОРЕМЕЋАЈИМА У ПОНАШАЊУ	стр. 17.
9. ПРЕВЕНТИВНИ РАД У 2023. ГОДИНИ	стр. 18.
10. АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД	стр. 18.
11. УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДЕЛАТНОСТИ	стр. 19.